

– Luovuus on haastava työväline.
Alkuvaiheessa se voi viedä uskottavuuden, sanoo palkittu Iris Kiiskinen.

Taideinnovaatio palkittiin

Vuoden osaajaksi taiteilija-yrittäjä Iris Kiiskinen

Turkulainen taiteilija-ryttäjä, TAKUn jäsen **Iris Kiiskinen** palkittiin Akavan Eri-tyisalojen syysliittokokouksessa Vuoden osaajan palkinnolla. Palkintoraatiin oli tehnyt erityisen vaikutuksen Kiiskisen kehittämä taideinnovaatio, joka yhdistää käsityön, digitaalkuvauksen, tietokoneavusteisen suunnittelun ja nykyaikaiset tuotantotekniikat.

Iriskiss-innovaatio tuottaa ajan henkeen sopivia sisustusratkaisuja ja design-tuotteita. Tähän mennessä se on todentunut jo useille eri kankaille ja pinnoille, viimeisimpinä kivimosaiikkiin ja marmorileikkauksiin.

Ajan henkeen sopii myös, että idea on sekä uniikki että helposti tuoteistettavissa.

– Kiiskisen tuoteidea on osoitus luovuudesta, jolla on hyvät edellytykset johtaa kaupallisesti menestyvään toimintaan, palkintoraati totesi perusteluissaan.

Haastava luovuus

– Luovuus nähdään nyt suurtenkin bisnesten vahvana voimavarana. Ihan yksinkertainen ei liiketoiminnan ja luovuuden välinen suhde kuitenkaan ole, toteaa palkittu taiteilija itse.

Kiiskisen mielestä luovuudella on useita eri tasoja ja ilmenemismuotoja.

– Ideat ovat ensin näkymättömiä ja muhivat päässä. Silloin ne ovat voimakkaita ja vahvistavia. Ne on helppo omistaa ja pitää itsellään.

– Kun luovuus alkaa etsiä hahmoa näkyvässä maailmassa, siitä tulee haavoittuva. Mitä enemmän tekniikkaa ja apuvoimia vaaditaan ideoiden konkretisoimiseen, sitä valmiimpi tekijän pitää olla jakamaan, luopumaan ja hyväksymään oma vajavaisuutensa.

Kiiskisen kokemuksen mukaan tässä vaiheessa luovuus vie usein myös tekijältä uskottavuuden. Siksi se on varsin haasteellinen työväline.

Sama koskee Kiiskisen mielestä kauppalistamista. On haastavaa saada luova idea siihen muotoon, että sille löytyy maksavia asiakkaita.

– Luovan alan ryttäjälle edellä mainitut luovuuden tasot – sisäinen vahva ja ulkoinen haavoittuva – ovat tarpeellisia, tasapainoisesti ikuisessa liikkeessä.

Tietokoneesta ystävä

Iriskiss-innovaatio on edellyttänyt Kiiskiseltä kivuliasta tutustumista tietotekniikan maa-

KARI ROSKI

Iris Kiiskisen luonneltii itseään luovuustyöläiseksi, jonka menestys perustuu elinikäiseen oppimiseen. Oppimansa tiedot ja taidot hän on integroinut välittömästi ja luovasti omaan työhönsä ja tuoteideoidensa kehittämiseen.

Motto:

”Tuotteessa pitää olla veto-voimaa, tekijässä viehätysvoimaa. En tee massatuotetta, joten minun ei tarvitse kalastella massojen suosiota.”

Iris Kiiskinen

dostua. Tiedostot ja sähköpostit leikkivät hallitsematonta sirkusta koneellani.

Nyt hän on vihdoin saavuttanut sellaiset erikoistaidot, että *iriskiss* voi alkaa hakea hahmojaan myös konkreettisessa maailmassa.

– Taiteellisen, käsintehtyn tuotannon muuttaminen modernin tekniikan ja teollisuuden maailmaan on huikea, vaikea ja suunnattoman kallis prosessi, joten oppimisen aiheet ja vaiheet eivät suinkaan ole ohi.

Iris Kiiskinen muistuttaa, että tuotteistamisen vaiheessa raha saa aivan uuden merkityksen. Tuotannon kustannukset ja tuotteen kate keikahtavat toisinpäin ja rahaa kuluu pal-

ilmaan. Entisestä inhokista tuli lopulta bisneksen mahdollistaja. Tie oli taiteilijan mukaan kivinen.

– Myönteinen suhde tietokoneeseen ei tahtonut millään muodostua.

– Myönteinen suhde tietokoneeseen ei tahtonut millään muodostua.

jon enemmän, ennen kuin tuote on asiakkaan kädessä ja rahat ryttäjällä.

– Enää ei voi puuhastella yksin ja olla niin tehokas kuin haluaa. Yhteistyökumppaneiden sopivuus on rahaakin tärkeämpi asia. Toivottavasti osaan valita *iriskissille* parhaita mahdollisia kumppaneita. Se vasta osaamista vaatii.

Palkintorahoille Kiiskinen kertoo tehneensä jo ”sijoitus suunnitelman” kultaisen leikkauksen mukaan: 60 % menee tänä vuonna *iriskiss*-tuotannon rahoittamiseen Monbeliardin joulumarkkinoilla, 30 % *iriskissin* suojaukseen – tuotteen ensimmäiset mallisuojat kun ovat nyt ajankohtaisia.

Entä loppu 10 %? Ne kuluvat Iriksen itseensä eli ruokalaskun lyhentämiseen.

Anna Joutsenniemi

Akavan Eri-tyisalat ja OP-ryhmä myöntävät vuoden osaajan palkinnon jäsenelle liiton edustamaa ammatti- tai koulutusala edistävästä merkittävästä teosta. OP-ryhmän lahjoittama palkinto on tuhat euroa.

Ryttäjä saa avun liitosta

Iris Kiiskinen on ollut Akavan Eri-tyisalojen ja Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestön TAKUn jäsen vuodesta 2002. Hän kertoo saaneensa uransa varrella elintärkeää apua liitosta. – Kiitos, että saan kuulua tähän ammattiliittoon. Ilman teiltä saamaani tukea olisin joutunut luovuttamaan jo aikoja sitten. Eri-tyisesti lakiasiantuntijan apu on ollut korvaamatonta, hän sanoi kiitospuheessaan Hämeenlinnassa.